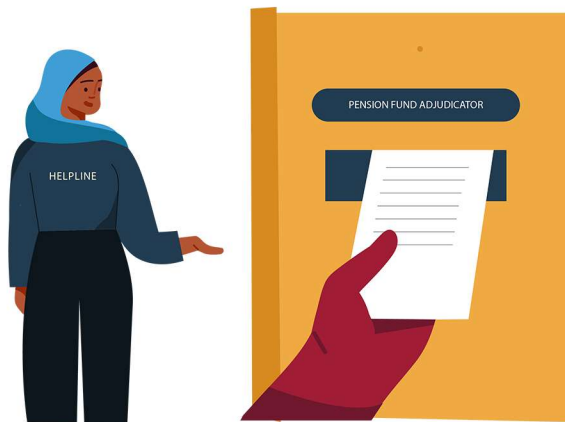

U ka ikopanya le **Mofani oa Letlole la Pension** ka **086-066-2837** kapa enquiries@pfa.org.za haeba u na le dipotso mabapi le letlole la penshene.

H aeba u na le mathata a mang a ho reka mokhatlo oa hau oa penshene kapa sekoloto sa chelete, u ka ikopanya le **Black Sash Helpline** bakeng sa ts'ebetso ea mahala ya molao le moeletsisi ka **072-663-3739**.

072-66 33 739
help@blacksash.org.za

U ka boela ua romella imeile ka dipotso tsa hau ho help@blacksash.org.za.

H aeba o le mosebeletsi wa mmuso o ka ikopanya le **Letlole la Panshene la Basebetsi ba**

Mmuso ka **08600-117-66**
enquiries@gepf.co.za.

BLACKSASH
MAKING HUMAN RIGHTS REAL

BLACKSASH
MAKING HUMAN RIGHTS REAL

Penshene

#knowyourrights

Umpa u le mokotla oa penshene haeba wentse menehelo ho e mong ha'ntse u sebetsa. Dichelete tsa penshene di u fa chelete ha u tlohela mosebetsi, kapa hu bahlokamedi ba hao ha u shoa.

Hopola hore chelete eyohle ea penshene e fapane, ka hona, etsa bonnete ba hore u hlahloba melao ea chelete ea hau bakeng sa dintlha.

Hona le mefuta e 'bedi ea chelete ea penshene:

1. Chelete ea ho tlohela mosebetsi

- O atisa ho lifa karolo ya boraro ya melemo ya hau ka chelete ha u tlohela mosebetsi (ts'ebetso ena e hudimo, e tla lefisoa);
- Tse ding di tla fua ka dichelete tse nyenyane ho fithlela u'shoa.;
- U ke ke ua fumana letlole la hao la hu tlohela mosebetsi, pele u tlohela mosebetsi.

2. Chelete ea diphallelo

- Lefella melemo yohle ya hau ha u tlohela mosebetsi (Tse ding tsa sena di tla lefelloa leghetho ho latela hore na chelete ya hau ya dichelete e fane ka bokae.);
- U ka fumana chelete ya hau ya chelete pele u tlohela mosebetsi.

Hona le dintho tse pedi tsa buhlokoa haholo tseo u lokelang ho di hopola ka chelete ya hau ya ho tlohela mosebetsi kapa ya chelete ya chelete:

1. Ke chelete ya hau, ha e matleng a basebetsi ba hao ba pele kapa mmuso.
2. Ha u le setho sa moghahlelo oa penshene kapa sekoloto sa chelete, u na le tokello ya ho fanwa ka boitsebiso bo tlwaelehileng ka chelete ya hau, ho kenyelletsa le ditokelo tsa hau, mesebetsi le melemo.

Ulokela ho etsa'ng ha u na le bothata ba ho reka mokhatlo oa hau oa penshene?

- Siph o sebetse e le mosireletsi oa Xmen Security dilemo tse 'nnè, empa o tlohile mosebetsing mme o batla ho batla chelete ya hae ya provident fund.

- A ka ya lefapheng la batho ba nang le disebedisoa tsa batho , ba tla mo fa foromo ya ho tlatsa, empa lefapha la HR le hana ho mo fa foromo kapa ho mo thusa ho ipelaetsa.
- Kahoo, Siph o ya sebakeng seo a ka ghonang ho kena ho sona (di-library kapa internet café) le ho jarolla foromo interneting, ayi tlatsa ebe ayi e isa ofising ya Security Provident Fund.
- A ne a ka ba faele ya fax kapa ya e-mail. O tlameha ho hopola ho nka dikopi tse tiisitsoeng tsa ID ya hae le dibukeng tsa dikhoedi tse tharo tsa banka. Siph o lokela ho boloka kopi ea ditokomane tseo a di ngotseng 'me a tiise hore o fumana nomoro ea boitsebiso.
- E se e le dikhoeli tse tharo 'me Siph o ntse a sa fumana chelete ya hae.
- O hlahlobile ghafetsa ho fumana se etsahalang.
- Joale o bolelloa hore ha ba na ditokomane tsohle. O dumellana le ho romela ditokomane tsohle hape.
- O letsetsa hape 'me o bolelloa hore ba lahlehetsoe ke diphatlatso tsa hae tsa banka. A tsielehile, o dumellana le ho boela a ba romelle setemane sa boraro sa ditokomane.
- Qetellong, Siph o khathetse ke ho ema 'me o etsa qeto ea ho bitsa thuso ea Black Sash bakeng sa thuso.
- Ba mo thusa ho beha nyeoe ka Moemedi oa Letlole la Pension. O tlatsa diforomo tse nepahetseng, o romela ditokomane tse nepahetseng 'me o emela qeto ya ho etsoa.
- Dikhoedi tse pedi di fela, 'me qetellong, Siph o lefelloa chelete yohle ea hae.